Tessa Julià Dinarès: «Volia donar llum a les dones silenciades per la història oficial»

Autor: Sílvia Romero
Data de publicació: 28-07-2023

La història silenciada de les dones, ja té llibre. L'ha escrit Tessa Julià i Dinarès i porta per títol "Les cares del medalló".

Tessa Julià Dinarès (Matadepera, 1952) és llicenciada en Pedagogia i en Arts Dramàtiques a la Universitat de Barcelona, i formada en Arts Escrites a l'Aula de Lletres. Catedràtica de Psicopedagogia, ha dedicat la seva vida laboral al món de la docència en diferents àmbits, des de l'escola bressol fins a la Universitat.

Com a escriptora ha centrat el seu interès en la novel·la i en la narració infantil i juvenil. Dins el camp de la novel·lística cal destacar les obres El cosidor d'errades (2014) i La pell girada (2018). L'última novel·la és Les cares del medalló (Aledis Editorial), publicada l'agost de 2022, la narració d'una saga familiar on descobrim el paper primordial i alhora silenciat per part de la història oficial d'unes dones que malden per mantenir viva la seva veu al llarg dels anys.

Quina ha estat l'espurna que l'ha dut a escriure aquesta novel·la?

Vaig participar en un documental per demanar que la Seu d'Ègara de Terrassa fos patrimoni de la humanitat i, en la investigació per fer el guió, vaig descobrir històries de l'església completament desconegudes i també quin paper l'església va atorgar a les dones i realment quan va ser el celibat… I mil coses més que em va fer decidir a escriure aquesta història perquè volia donar llum a les dones silenciades per la història oficial. Per cert, si encara no ho heu fet, visiteu la Seu. Hi ha esglésies i pintures del segle VI, quasi úniques al món.

Una visita a planificar, doncs. Parli'ns una mica de la descoberta que fa Sara en el mas familiar.

La Sara torna a casa després d'haver cursat un màster a París sobre periodisme local. És la casa on viu amb la seva amiga Berta i el seu pare; ell, a cavall de Terrassa i Xile. Un mas molt antic de l'antic poble de Sant Pere a Terrassa, catalogat, que a la Sara li pesa per vell i per ruïnós. Tipa d'ell, projecta vendre-se'l i amb els diners obtinguts comprar-se un pis petit i tirar endavant el seu projecte: crear un diari local amb esperit crític i començar ja a treballar de debò com a periodista.

I per tant començarà a buidar el mas.

Sí. Tot i que tant el seu pare, com el seu amic arxiver, Dídac, li aconsellen ajornar la venda, la Sara comença el procés de desmantellar la casa. Procés que va deixant al descobert que la Sara forma part d'una saga de dones que es remunta al segle I, que el mas té indrets amagats rere portes falses i soterranis fantasmes, i que el mas parla amb les veus de les dones que l'han habitat des de les pàgines de diferents diaris personals i alguns dietaris, que van trobant, ara aquí, ara allí.

Tota una descoberta ben captivadora. Llavors, el treball de recerca documental de Sara al voltant dels diaris de les seves avantpassades, es converteix en un viatge iniciàtic?

Sí. La Sara viurà un viatge de recerca cap a si mateixa on posarà a prova amors, lleialtats i amistat en un procés que la farà créixer personalment i professionalment com no hauria pogut imaginar. Un veritable viatge iniciàtic.

I hi apareix també un medalló, un element potent dins la novel·la que provoca cert aire de thriller. Era aquesta la seva intenció?

Sí. Un medalló de bronze que, en el present, forma part del fons del Museu d'Empúries i que la Sara el reconeix com a propi de la seva família i el reclama al Museu. També ha servit per parlar dels espolis que al llarg dels segles s'han fet i que tan poc se'n parla.

La història narrada abraça des del segle I fins al segle XX. És un període molt llarg que concreta en set dones, fent alguns salts temporals entre elles. Per què ha triat aquests períodes històrics?

Perquè m'interessava parlar de moments en concret, en els quals van viure dones o grups de dones que van aportar molt a la història, com dones científiques, remeieres penjades a la forca per bruixes, beguines, dones que xerrotejaven amb els ocells, dones aventureres, dones escriptores de contes, dones enverinades per ser massa llestes…

Això que comenta em duu a pensar que aquestes set dones es dediquen, tal com apunta, a oficis diversos: el món de la ciència, les remeieres, la literatura, la religió… Abans ha parlat de les dones silenciades a la història oficial. La seva novel·la és, doncs, una reivindicació del paper de la dona, en aquest sentit?

Exactament. En això també he dedicat molt de temps a investigar, però he descobert dones interessantíssimes, escriptores com Cristina de Pizan, investigadores com Rosalind Franklin…

Noms que són ben poc coneguts… Quin ha estat el seu procés de documentació?

Va ser llarg i costós. Una part d'investigació s'ha centrat a la meva ciutat per trobar fets que es produïen, per exemple a tot Europa i alhora a Terrassa, com l'aniquilació de dones per bruixes, la revolta de pagesos contra el sistema feudal… He tingut la sort que a Terrassa hi ha bons historiadors que m'han estat de molta ajuda. I després la recerca bibliogràfica sobre les salonniers o les dames roges…

La novel·la se'ns presenta estructurada en dos grans apartats. En el primer trobem el camí que fa Sara per aconseguir el medalló. En el segon trobem els diversos diaris personals, dels quals se'ns ha parlat durant la narració.

Va ser molt rumiada aquesta estructura i va plantejar molts dubtes, però finalment crec que ha estat la millor. Alguns lectors ja em diuen si els agrada més la primera o la segona, fins i tot què llegeixen primer…

Tornant a les set dones que configuren les avantpassades de Sara, cadascuna té la seva pròpia biografia. Serà aquesta, potser, la base de noves novel·les?

Ui! Crec que no, però mai no pots posar la mà al foc. La història de la dona titllada de bruixa m'hauria agradat fer-la més llarga… qui sap, potser un dia en sortirà una novel·la.

Hi ha algun nou projecte en marxa o alguna publicació que hagi de veure la llum aviat?

Al mes de març sortirà a l'Abadia de Montserrat un poemari infantil fet a quatre mans amb l'Anna Rispau, una amiga. Tinc una altra novel·la esperant el veredicte de l'editora i algunes coses al calaix i projectes començats… És un no parar!

Sílvia Romero

Podeu llegir l'article original en el següent enllaç:
https://www.llegir.cat/2023/01/tessa-julia-dinares-les-cares-del-medallo-volia-donar-llum-a-les-dones-silenciades-a-la-historia-oficial/